

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, subota-nedjelja 7.-8. kolovoza 1915.

Broj 33.

Uništenje talijanskog zrakoplova „Città di Jesi“. Talijanska podmornica potopljena. Rusi pucaju na Varšavu. Opsjedanje Novo-Georgjevska.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

B eč, 6. augusta. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište:

Sjeverozapadno Ivangorodu napredovali su naši zveznički. Između Buga i Visle traju bojevi u potjeri neprijatelja. U istočnoj Galiciji položaj je nepromjenjen.

Talijansko bojište:

Pokušaji navalna i pojedini nastoji Talijana, sto se danomeci opetuju, svršavaju po njih ovjek potpunim neuspjehom. Gdy neprijateljska pješadija započne navalu, biva već potjerana našom topničkom paljicom ili, ako se njoj ope breva suzbijena uz teške gubitke našom pješadom. I najtemeljnija i najjača topnička priprema provedena od neprijatelja ne može, da nešto promjenju na tom tijeku dogodjaju. Tako se izjavljalo noću na 5. augusta i jučer više navalna, jedna provedena iz Zagrade, i jedna protiv podgorske uživine, gdje je polje navalne pokritilo talijanski lesinama. Isto tako bijahu i talijanski nastoji u odječku Plave u području Krina bez uspjeha. Talijanski prizvani balon, što je služio topničkom opazanju, oboren je hicima, kod Tržića. U koruskim su alpama zaposrednje naše čete u području gore Paralpa ugodne uživine pozicije na talijanskim lnu. Na tirojskoj je fronti suzbijena navalna neprijateljskog bataljuna na Col di lana. U stranskoj dolini Orlorjev području jedna je naših patrulla napadnula neprijateljsku polusastanu te joj zadala znatne gubitke.

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. H Šefer, podmarsal.

D o g d a j i n a m o r u .

Jedna je naših podmornica torpedovala jučer ranu kod Palagruža talijansku podmornicu tipa „Nautilus“ te ju potopila. Talijanski je zrakoplov „Città di Jesi“ oboren šrapnelskom paljicom sponoći od 5. do 6. avgusta, dok je pokušao, da preleti Pulsu kluču, prije što je mogao ranjeti ikakve stete. Čitava je momčad, sastojecia od tri pomorska časnika, jednog mašinista i 2 momaka, zarođljena te zapoklop doveden u Pulu.

C i. kr. zapovjedništvo brodovlja.

**

Podmornice „Nautilus“ i „Nereide“ gradnja u godine 1913., imadu sadržaj od 345 tona nad a 400 tona pod vodom te voze 15 kilometra nad a 9 podvodom. Momačad sastoji od 17 ljudi.

AUGUST ŠNOA:

PRIMA DONNA

Prioprijest iz talijanskog života.

(Dalje).

„Sveti Bože!“ klinki Riego strašno, što da Vas odgovorim gospodio! Vi vidite, da zdjavam, da me ujija muka. Ta odavna mogli ste uhoditi trag svim mukam mojim! Vase prijateljstvo drugomu je milost nebeska, ali meni — koji Vas ljubim, obožavam bez svijesti, bez mjeje, koji radi Vas ostavljaju Mlette — meni bi bilo to prijateljstvo izvorom heskrajnih jada. Mrzao sam ženski svijet, ali gledaju Vasе veličje, Vasu ljetopu, naučiš se optet cijeniti žene, sve Vase vrline zanješte me jedna! Mislijah da je u Vašem sreću više za mene, neg prijateljstvo! Oprostite mi to! Nevjedran sam Vašeg prijateljstva jer ono, što u mojem sreću vrije i kipi, ne može samo mirnim prijateljstvom biti, ono je živa, slijepa, beskrasnja strać! Oh oprostite mi, grofice, da sam Vam očitovali sve svoje srce, oprostite, da timi pomamnimi rječmi vrijejem čistu, implenju dušu Vašu! Al ne bojte se, otić će, da Vas više ne vidim za ži-

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 6. augusta (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Z a p a d n o bojište.

Boji na Lingekopu traje. Četiri su neprijateljska ljetala prisiljena, da se spuste na zemlju, jedno je uništeno paljicom a jedno spaljeno. Na obali smo zaplijenili francuski hidroplan.

I s t o č n o bojište.

U Kurlandiju zametnuli su se uspješni bojevi konjanika. Njemačka je vojska napredovala dajujužno od Lomže usprkos tvrdokornog otpora Rusa. Opsadne su čete Novogeorgjevska probile između ušća Buga i Nasielski neprijateljsku poziciju južno Blendestova te prodre prama donjem Narevu. Naši su zrakoplovi obložili kolodvorčke zgrade Bjelostoka bombama. Sa Prage pucaju od juče rano žestoko na utarnji grad Varšave topničtvom i pjesadijom. Čini se, da majore Rusi najviše na to, da razore stari poljski kraljevski dvor.

J u g o i s t o č n o bojište.

Na jugoistočnom bojištu osvojile čete, sto su prodile preko Visle neke neprijateljske pozicije. Vojske Mackensenove nasavljaju proganjivanje neprijatelja uz stavedljive borbe.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 6. augusta. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na kaukaskoj fronti napreduje našedno krilo. Zapojili smo cijelu dolinu Maruuda i oduzeli neprijatelju Alserket.

Na dardanskoj fronti nista znatnijega.

Uzak naše vojske u Lublin.

B eč, 6. augusta. (D. u.) Iz stana ratnih dopisnika javlja se:

Vojска zapovjednika nadvojvode Josipa Ferdinandina unišla je dne 5. augusta prije podne na čelu svojih četa svećano u Lublin, pozdravljenja od gradskog predsjednika, od gradske delegacije, zastupajuće pokrajine Lublina, od svećenstva svih vjeroispovijesti i od naroda. Na poklonstveni nagovor gradskog predsjednika zahvalio se nadvojvoda osiguravajući, da saveznici vode rat proti ruske vojske, ali ne proti mirnom pučanstvu osvojenim području. Pučanstvo je grad Lublin mogu biti tako dugo stalni dobrosive zaštite, dok se budu ostavili svakog neprijateljskog čina i otpora i dok budu odgovarali pra-

vednim zahjevima. Nadvojvoda je tada odaslansku odlikovan nagovorima.

B eč, 6. augusta. (D. u.) Prigodom pada Varšave i Ivangoroda bila je naveća ophodnja glazbi po gradu, koje su se podale pred ministarstvo za zemaljsku obranu, gdje je sakupljeno pučanstvo priredilo burnu patriocičnu izjavu. Klicalo se obim saveznim vladarima, saveznim vojskama i savezničkoj mornarici.

Potankosti o potonoču „Garibaldi“-ja.

B eč, 6. augusta. (D. u.) Iz stana ratnih dopisnika javlja se:

O potonuću „Giuseppe Garibaldi“ javlja se od mjerodavne strane sljedeće potankosti: „Garibaldi“ plovio je u drustvu nepridonjih krstarica i flotile torpedača, među kojima su bile tri krstarice tipa „Giuseppe Garibaldi“ i jedna tipa „Vettor Pisani“. Podmornica lancirala je torpedo, koji je pogodio „Garibaldiju“. Druge tri krstarice potrgle su. „Mornarica Garibaldija“ skočili su u more sa pojama za spasavanje. „Garibaldi“ je potonuo u 5 časaka. Mornare su zaostali razarači utez na brod. Jedy su ostali su ovu započeli djelo spasavanja, vidio je naš zapovjednik podmornice na veliko čudo, da je svaki razarač digao ženevsku zastavu, da su se dake ovi postavili pod zaštitu međunarodnog prava, koja im nikako nije pridipla. Podmornica je kušala približiti se, ali su ju otkrili, bacili su se ovu čudovitom spitskimi brodovi na nju, da ju zgaze. Nisu postigli nikakvog uspjeha, ali neprijateljsko ratno vodstvo je ovom našasnom zlorabom ženevskate zastave i poimanjem podnuklog ratovanja najbolje označeno. Uspjeli su i naši.

Uspjeli su i naši. Podmornica je kušala približiti se, ali su ju otkrili, bacili su se ovu čudovitom spitskimi brodovi na nju, da ju zgaze. Nisu postigli nikakvog uspjeha, ali neprijateljsko ratno vodstvo je ovom našasnom zlorabom ženevskate zastave i poimanjem podnuklog ratovanja najbolje označeno. Uspjeli su i naši.

Uspjeli su i naši. Podmornica je kušala približiti se, ali su ju otkrili, bacili su se ovu čudovitom spitskimi brodovi na nju, da ju zgaze. Nisu postigli nikakvog uspjeha, ali neprijateljsko ratno vodstvo je ovom našasnom zlorabom ženevskate zastave i poimanjem podnuklog ratovanja najbolje označeno. Uspjeli su i naši.

O prvoj sjednici Dume.

L u g a n o, 6. augusta. O historičkoj sjednici Dume javlja R. Larco list „Corriere della sera“, da se je otvoreno Dume očekivalo velikom napetošću i da je publike upravo sili na tribune. Svi zastupnici bili su prisutni. Tijekom sjednice došlo je do veličanstvenih i nezaboravnih izjave patriotske, koje su tim važnijim što su nadose u času, koji nije za Rusiju ugodan ni vesel. Car i vojska bili su od naroda svećano pozdravljeni i zastupnici i publike optovljeno zapjevali religioznu rusku narodnu himnu. Govor predsjednika Rodzianka bio je prekinut

izlazi svaki dan osim nedjelje poslije podne u Puli u ukladnoj tiskari Jos. Krmpotić, Trg Custoza 1, gdje se nalazi likara, srednjičivo i uprava lista. Za ugradnju odgovara izdavatelj Josip Hain. Telefona broj 58 Broj poštanske štedionice 36.615. Preplaćata iznaka 2 K 40 mjesечно, 6 K tromjesečno, pojedinačno broj 6 heller. Oglasne računa se po 20 h jednostupni pettredak (3 mm).

odobravanjem iz svake rečenice. Kada je pozdravio zastupnike trojnjem sporazuma, koji su bili u ložama diplomata, udigla se cijela knča i pozdravljala ih. Iz ovoga spomenuo je Rodzianku Italiju, a na to je bio i talijanski poklisa Cariotti burno pozdravljen. Burno pozdravljen bio je generali Ruski, koji je sjednici prisustvovao. Odgovor bio je osobito pozdravljen ratni ministar Polivanov, čim je stupio na tribunu. Novi ministar uživa kod svih stranaka veliko povjerenje, posto se je upoznalo njegovu veliku sposobnost kod dobave ratnog materijala.

Sa Balkana.

Rusija pritiše na Bugarsku.

B u d i m p e š t a, 6. augusta. „Az Est“ prima iz Sofije vijest, da će knez Trubeckoj doći budućih dana iz Niša u Sofiju, da povede govorove sa Bugarskom vladom. Ruska vlast želi, da Bugarska navalni na Tursku još prije odluke u Poljskoj. Trubeckoj će doći budući vijeće odluke u Poljskoj, predsjednik, kojima je, čini se, u Srbiji privoila. Prima mnenju političara njegova će misija u Sofiji biti bezuspješna kao i ona u Nišu.

Srbija ne će da popusti.

B u d i m p e š t a, 6. augusta. „Seara“ iz Bakurešta javlja: Knez Trubeckoj dosao je Pašiću sa novim ruskim prijedlozima, zahtjevom, neka Srbija izjaví, pod kojim bi uvjetima stupila u dogovore sa Bugarskom. Savjetovanje je dugo potrajal, ali je bilo bez uspjeha. Srbija ne će da Bugarskoj ništa popusti, dok ne svrši rat. Pašić ostaje tvrdom ratnik i veli, da bi se iz rata najviše moglo odstupiti Bugarskoj. Istup i Kočanu, ali je svakako isključeno, da će se Srbija ni sada ni kasnije odreći Makedonije.

„Dimineata“ iz Bakurešta javlja, da je Trubeckoj u ime cara zahvaljujući od Srbije, da odstupi Makedoniju Bugarskoj i na glasno je, da je zalaže careva, da se Bugarska i Srbija slože.

Veliko negodovanje u Srbiji protiv Rusije.

„Slavische Korrespondenz“ javlja iz Beča: U srpskoj skupštini, koja je u Niš pozvana na izvanredno zasjedanje, doslo je do velikih manifestacija opozicionih stranaka proti Rusiji i ministru predsjedniku Pašiću. Povod burnim scenama bio je zahtjev Rusije, da se isprazni Drač. Ministar predsjednik Pašić pokusao je opravdati držanje Rusije, ali su njegove riječi izazvale u redovnim opozicijama pravu buru.

Posljive ove burne sjednice sastali su se vodje opozicije na vijećanju. Mnogi govornici okrivili su Pašića, da je svojom politikom doveo Srbiju na rub propasti i tražili su njegov odstup. Zahtjev Rusije, prema kojemu bi Srbija imala odstupiti svoje makedonsko područje Bugarskoj,

nijedna, ma ni krasna Julija razgrnati ne može hiljadom njenih srca. Često bi se još većina mamrku, rastuzišto, pa je bježio od drustva ko od neprijatelja svoga.

Julija je zakajnila svoga dragog, nek poökazuje svjetlu radost, u kojoj mu je tonulo sreće.

„Da li vide promjenu, ma i s drugom općicu,“ reče mu Julija, „začudio bi se svijet, te bi stao udhuti razlog tvojog rastnosti!“

„Radit ću po tvojoj volji,“ odgovori joj on, „premda mi je velika muka hiniti tugu i žalost, gdje me opaja najveće blagost, gdje me je tvoja ljubav probudila novu životu!“

Što Spanjolac reče, ne poreče. Bijaje pred svjetom tuzan, žalostan ko i prije.

Ali skoro opazi Juliju, da je tuga u njevi vidljiva odvis istinska žalost.

„Zar da se čovjek na toliko pretvarati može?“ zapila se Julija.

„Vjere mi, mal da se ne bojim Riega! Al ne! On je čovjek čestit, ponosi, pa ne hiniti ljubavi tako podlim načinom! Al nista mu peče dušu! Zar nisam ja jedina u njegovu sreću?“

(Dalje slijedi).

vota! Samo to mi recite, da me žalite, i sve sutjene mi muke pretrpi ču smjejo!“

Brz pristup Španjolac grofici i poljubi ju u bijaku ruku, a ona mu nije brnila toga.

Spanjolac gledaše Juliju, čekajući sudbinu svoju.

Julija bijes tronuta. To joj se vidjelo na licu. Tolikoj strasti se nije nadala, s toliko strasti pokjip joj zilami onaj zar, koji je timoju odavna u nezimnici sreću.

Sad je tek čitula, šta je Riego njezinu sreću. Al još se je um opiro sreću, još se dužnost strasti.

„Z bogom!“ to jedino sumpnje bijede joj usne.

S Riego licu vidjelo se, da se podlaje projekciju sutbini. Još jednom uhlati Juliju ruku, sreća je njezina riječ. Al žarki cijelog Španjolca projuri joj krvcom do razigrana sreća i potresu ju munjevitvo.

Nesvjesna gledaše, kako Riego ide prema vratima.

Juliju popade vrućica, mozak joj se zavrtita, dah joj se optimira, i sva joj krv sinu put sreća. Tu niknuće u tren iz ljepljivih očiju guste suze, i Julija stade nuklo

dočekan je od skupštine velikim ogorjenjem, te je kazano, da srpski časnici nikad neće dopustiti, da se Macedonia, osvojeno krvavim bojima, odstupi Bugarskoj.

Francuzi za balkanski savez.

Genf, 6. augusta. Francuzi misle uz slijedeće predloge stvoriti balkanski blok: Cipar će dobiti Grčku, a za to će odstupiti Bugarskoj do istočne Makedonije uvezši i Kavala. Tako bi se pribilžila Grčku i Bugarsku. Srbija će odstupiti Makedoniju i Ohridu Bugarskoj i tako bi se umirilo Bugarsku sa Srbijom. Za Cipar dobitila bi Englesku nekoje otroke u Egejskom moru ili stogod na obali Male Azije. — To su želje, koje se neće nikada oživovitoviti.

Ratno zasjedanje Dume.

Bohrinski iznosi dnevni red Dume. Duma je prihvatala slijedeći dnevni red, podneseš od grofa Bohrinskog u ime centraumske grupe oktobraista i nacionalista:

Državna duma klanja se slavnim i bespremnim djelima naše junačke vojske i mornarice. Ona polvrđuje, da je vojska unatoč svih vojničkih nedacija kod čitavog pučanstva u carstvu očajala neslonju i jednodrušno dluku, da sa vjernim saveznicima vodi rat konačnom uspjehu i ne zaključi mira prije potpune pobjede. Duma izjavljuje, da se brza pobjeda ima poslovi jednodrušno pomoći pučanstvu kod nabavljivanja novih borbenih sredstava. Ona traži učvršćenje unutrašnjeg mira i blagotvorni obzir oblasti prema interesima svih lojalnih ruskih gradjana bez razlike plemena, jezika i vjere.

Ona je uverjena da samo jedinstvenost između zemlje i vlaste, koja uživa opću povjerenje ove zemlje može dovesti do brze pobjede. Izriče pouzdanju, da će postojati u m a n k a v o s t i k o d l i f e r a c i j e z a v o j s k u b i t i bezdrobljivo odstranjeno pomoću zakonodavničkih komora, a da će počinitelji prestupaka biti pedepsani stroginim zakonskim kaznama, ma kakav bio njihov službeni položaj.

Duma je poslje toga presla na dnevni red. Za predsjednika je ponovno izabran Rodzianko, koji je poslje toga držao govor, u kom je među ostalim rekao: Rat nas je sjetio. On je učinio, da je nestalo svega, sto nas je dijelilo, posto je sve zastupnike vojske R u s i j e svezak, u cijelinu sa jedinstvenim ciljem: pobjeda! Rodzianko izjavljuje iskreni želju, da bi prijateljski i povjerljivi odnosi, koji su sad nastali medju svim strankama, postaju još i dalje nakon rata.

Duma zahtjeva pučko ministarstvo.

Rukovj. Wiedomnosti javlja:

Liberalne Dumine stranke zaključile izdali izjavu, da se rasplove o naturnarnim položaju kaisto potreba naturnarnih reforma ne može i ne smije viši zatezati. Duma mora da se smjesti pobrine, da danasne ministarstvo pretvoriti i sustavi u narodno ministarstvo, tim više, sto neprijatelj već ugrožuje glavni grad i carstva.

Duma misli zborovati do konca rata.

Ministar je predsjednik Goremkin dao izjavu, da će Duma zborovati do sklopljenja mira.

Novinski glasovi.

Austrijski nadvojvoda — kralj Poljaka?

Londonski "Morning Post" donjela je nepotvrđenu vijest, koja prenosi "Frankfurter Zeitung", da će jedan austrijski nadvojvoda biti u Krakovu okružen za kralja Poljske pod suverenostu Austrije. List piše na ovu: Kadne padne Varsava u njemačke ruke, onda će barem doci do toga, da se izvede obećanje i stori to "kraljevstvo".

Rusija optužuje Bugarsku, da „izdaje“ slovensovo.

Petrogradski list „Sveti“, koji je u svezi s ruskim ministrom izvanjskih posala Sazonovom, zaprijetio se je u posljednjem članku Bugarskoj i izjavio, da će skorih dana još jedared jedini misija poći u Sofiju, te još jednaput pokusati, kako bi privela Bugarsku na prav put. Članak se svršava riječima: Neće biti pogriješati Rusiju, budu li kasnija vremena optuživala Bugarsku, da je izdalo stvar Slavenstva.

Napeti odnosi između Bugarske i Srbije.

Srpski vladni organ „Samouprava“ piše: Bugarska traži sada upravo isto, radi čega je svojedobno piano između Srbije i Bugarske, rat.

Rusija i Skadar.

„Novije Vremja“ tumaćeci Sazonovjev govor o Skadru primjećuje:

Zapošđene Skadra po Crnoj Gori prouzročuju je prenom nuždom da se uguge razbojništva armautskih banda, koje su ugrozavale pravilno opskrbljivanje Crne Gore. Naši nepratielji u neutralnim zemljama vode opsežnu propagandu, s namjerom, da javno mnijenje tih zemalja razdraže protiv saveznika. Oni podupiru rovarenja u Perziji s namjerom, da tamo povećaju.

Savez Rusije i Japana?

Sazonov je izjavio u Dumi, da se nuda, da će intrigue nepratielja već osujetiti.

Dalje je rekao Sazonov: Ja moram da dometem, da ako bi naša nastojanja ostala bezuspješna i ako poduzete mjere ne bi umirile našu zemlju, da ćemo za cijelo poduzeti s Japanom sporazumno jedan korak, a taj je između Japana i Rusije posve lako moguće postignuti, a bini bi po oba dijela od koristi.

Naši sadanji odnosi prema Japanu imadu da budu samo predstecama kud i kamo čvrstijega saveza. Ja mogu da najvećom sigurnošću izjavim, da vlasta zaledno s javnim mnijenjem ne misli na to, da sklopi mira prije no što bude nepratielj konacno uništen. Naši saveznici prožeti su istinu ovim uverenjem, a tjeraju ih na to bez obzira na našu volju dogodaji ovoga svjetskoga rata. To moramo da uzmemo u obzir.

Dr. Kramarž u Beču.

Češki listovijavaju, da se je češki političar Dr. Kramarž preselio u Beč, gdje se nalazi i njegova obitelj.

Češki narodni zastupnici na stavnjici.

Češke novine donose, da će doći na snotru 43.—50. godišnjih narodnih ustava i 29 čeških narodnih zastupnika, među kojima Klofáč, Udržal, Frešl, dr. Rašin, bivši ministar Prašek i Staniek.

Trst glavni cilj Talijana.

Ovih je dana posjetio izvještitelj "Petit Parisien" glavni talijanski stan, i tom je prigodom dobio slijedeće obavijesti:

Suglasni smo s Joffre-on: sto manje ljudskih žrtava! Mi ne mislimo na to, da jurisamo gorske prelaze i napadamo, a n a o z e nepratieljske opkope. Naš je položaj sličan onome u Francuskoj. Nije pravo, sto se Francezima pogravara, da ne riskiraju nista da bi napredovali. Da se prodre njemačku frontu na francuskom bojištu potrebna je borba u duljinu od 30 kilometara! Jer će inače dosjeti francuske čete u težak položaj opkoljenja sa strane Nijemaca. Podnipošto ne valja od Talijana zahtjevati ovoga, česa nije Joffre kadar da postigne. Tim vise, sto je talijansko operacione polje mnogo tegohije od onoga u Francuskoj.

Za sada Vas mogu u toliko obavijestiti, da ne mislimo pohoda u Trento! Samo ustupljenja — naš je sadanji cilj — Trst!

Neka se zabilježi.

Neki član gospodarske kuće konstataru u bečkoj "Information", da na posljednici sadasnjeg rata trpe direktno najveće tri austrijska slavenska plemena:

Poljaki, Mađarci i Jugoslaveni.

Među ostalim piše: "Našim jugoistočnim pokrajinama, u kojima stanuju skoro sami Slaveni, dosudjeno je ista strašna sudbina, kada i područje Poljaka i Mađarske, jer trojni sporazum hoće žrtvovati jugoslavenske teritorije, čime će uždužiti hlepaju Italije za ovim pokrajinama, te je radi toga rat posegnuo i u ovu krajevje. Rusija je prodajom južnih pokrajina ogriješila se proti južnom i skupnom Slavenstvu, tako da se to neće moći nikada popraviti". Dalje veli: "Ruse se neće suditi, kada ne po njihovim lijepim riječima od nekada, nego po njihovim činima od jučer i danas. Slaveni Austrije su u prvoj godini rata upoznali svoje prave prijatelje i nepratielje i znaju, kako se Ruska občina prevara u cíne". Dobro, neka bude zabilježeno sa opravdanju našim očekivanjem, da će merovljan krugovi izgori označenog principa — da čini odlučuju, a ne riječi — praktično izvaditi logički zaključak. Osobito treba zabilježiti konstatiranje, da Italija pruža ruke po

slavenskom području i da područje jugozapadnog bojišta obitavaju skoro s Slaveni. Dodali bi još da južnoslavenske cele brane ove medje junastvom, sto ga slavi takoder naš vrhovna uprava i koju junastvo uzbuđuje sveopće udovljenje. Očekujemo punim pravom, da će se ovo junastvo priznavati i uvažiti takoder i u budućim vremenima.

nikim potastima, lute je mornara Arbat Giacomo. Naša podmornica torpedovala je "Garibaldi" dne 18. o. m. prama konavoskim stijenam.

More je lješin ovog mornara bacilo na konavoske stijene isti dan po podne, a istegose je na kraj dobrevoljac Ivo Dragović sa jednim dobrevoljcem. Na prsimas naši su mu ime i prezime. U spagu smatranu u obrusu nadio je 5 talij. lira. Kao lozač bio je zamazan uljem. Sveti ēin u crkvi Matici sv. Nikole obavio je upravitelj župe M. P. Don Jozo Prodan sa podvornikom klerika Gribić i Simovića. U času spuštanja u grob, vojnici su ispunili salve, zatim okrenuti prema odu pozdavrom čestili mrtvog druga, tada redom prolazili mimo ruku i svaki vojnik sakon zemlje posuo odar, na najposljednji postavljaju križ sa imenom mornara obaviti zelenim lovov vijencem.

Maksimalne cijene žitarica i brašna.

Poznato je, da su izdane maksimalne cijene žita ne samo u Monarhiji, nego i u Njemačkoj. Da se vidi razlika u cijenama donašamo niže usporedne cijene:

	Austrija	Ugarska
pšenica	100 kg	100 kg
raž	K 34—	K 40—
ječam piv.	" 28—	" 31—
ječ. krmni	" 28—	" 27—
zob	" 26—	" 26—
	" 26—	" 28—
fino pšenično brašno	100 kg	100 kg
pšenično brašno za kruh	K 68—	K 78—
raženo krušno brašno	" 58—	" 60—
raženo obično brašno	" 42—	" 42—
raženo obično brašno	" 52—	" —
raženo obično	" 42—	" —
posjede	" 17—	" 18—

Pribici koji se dozvoljavaju u maksimalnu cijenu u Austriji, ako se žito preuzeće

	pšenici	raži	zobi
do konca srpnja	K 4—	K 2—	—
sredine kolov.	" 3—	" 1—	—
konca	" 2—	" —	—
sredine rujna	" 1—	" —	—
konca rujna	" —	" —	K 1—
Cijene su za čitavu poslovnu godinu 1915./16. ustanovljene.			

U Ugarskoj su ove različitosti u maksimalnim cijenama žita. Cijene se ravnaju prema pojedinim žitorodnim kotarima i županijama, zato velimo u tabeli, da je cijena označena između te i te cijene. Nu kod te cijene treba razlikovati, da su cijene za zitarice stupile na snagu dne 10. srpnja 1915. i da cijena žitarica pada za svakih 16 dana, tako da će koada spasti cijena i to kod

	raženice	raži
K 36—	3750	K 29—
ječma		21—
K 28—	29—	K 27—

I te se cijene mogu mijenjati, već prema bojici ili losijoj herbi kukuruze.

Ječam imade već sada veću cijenu od K 2— po 100 kg. Glede cijena brašna je navedeno u tabeli srednje, a prema kotarima različito.

U Ugarskoj se cijene ustanovljaju od 15. kolovoza 1915. za pšenicu i raženo brašno u velikoj trgovini po 100 kg bez vreće, uključivo transportnih troškova do tovarista uz gotov novac. — Nakivki ini izdaju ne smiju se ni pod kojim imenom zaračunavati, cijenu vreća ustanoviti će ministar trgovine posebnom naredbom. U kreditnom poslovanju smiju se računati najviši 2 po sto preko kamaljnaka austro-ugarske banke. Prekrasni proti maksimalnim cijenama kaznjavaju se zatvorom i globom, a krijeve je prekrasne ne samo vlasnik brašna, nego također njegov majstorken, pousdržnik ili eventualno treća osoba. U detaljnoj trgovini ne smije provaditi iskati više, nego što je u pravdnom razmerju s maksimalnim cijenama.

U Njemačkoj će se od 1. siječnja 1916. ubrati pribici po toni M 1:50 za svaki pol mjeseca. Cijena pšenici iznosi svadži za M 40— viso od najviše cijene razi (M 230—), zato je najviša cijena pšenici u Njemačkoj M 270—, a prema razi i niza u pojedinim provincijama. Cijena ječma je za M 63— 91— po toni porasla, jer te cijene ječma bila prije kao najviša cijena razi. — Pivarskom ječmu nije odredjena najviša cijena ali ju traže pivoare, da ne budu izvržene pretrivanjem cijena.

Razne vijesti.

Na znanje rovinjskim evakuircima!

Bjegunci grada Rovinja upozorju se, da se je "Seoska blagajna za stednju i predujan u Rovinju" preselila u Pazin, gdje će im se udovoljiti zahtijevima ispitne.

Vazno za prodavače voća. Tvrđavni povjerenici objavuju: Buduće se opaža, da se u prodavaonicama voća, povrća itd. ne odgovaraju prodajne cijene, onima u centralnoj tržnici, to se upozarju vlasnici tržališta cijena izloženih na centralnoj tržnici jer bi inače mogli biti kažnjeni.

Sprovod talijanskog mornara sa „Glibu Garibaldiju“. „Hrv. Kruni“ pišu iz Cilija: Jutros u 9 sati bio je vojnički sprovod do grobista sv. Nedjelje poginulom mornaru lozaču se potopljenoj talijanskog ratnog broda „Giuseppe Garibaldi“. Sprovod je obavljen sa svim voj-